УПРАВЛЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ
Муниципальное автономное дошкольное
образовательное учреждение
«Детский сад №371 комбинированного вида»
Ново-Савиновского района г. Казани
(МАДОУ «Детский сад №371»)

МӨГАРИФ ИДАРӘСЕ
Казан шәһәре Яңа Савин районының
«371 нче катнаш төрдәгә балалар бакчасы»
муниципаль автономияле мәктәпкәчә
белем учреждениясе
(МАМБУ «371 нче балалар бакчасы»)

Рассмотрено и утверждено
на педагогическом совете
от «28» августа 2024г.
протокол №1

УТВЕРЖДАЮ
Заведующий МАДОУ
«Детский сад № 371»
____
О. И. Колесова

Рабочая программа
Воспитателя по обучению родному и татарскому языку
Муниципального автономного дошкольного образовательного учреждения
«Детский сад № 371 комбинированного вида» Ново-Савиновского района г. Казани
на 2024-2025 учебный год

разработала воспитатель по обуч. Родному и татарскому языку
Гарифуллина Гульфира Гаптельбаровна

г. Казань

СОДЕРЖАНИЕ ПРОГРАММЫ

№	Наименование разделов	Стр.
I.	**ЦЕЛЕВОЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ**	
	Пояснительная записка	**3**
	Цели и задачи реализации Программы в соответствии с ФОП ДО	**3**
	Возрастные особенности детей 4-7 лет	**5**
	Целевые ориентиры освоения воспитанниками образовательной программы	**6**
	Принципы программы	**6**
	Значимые для разработки и реализации программы характеристики	**6**
	Сведения о национальном составе детей	**7**
	Планируемые результаты освоения программного материала	**8**
II.	**СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ**	
	Комплексно-тематическое планирование	**31**
	Взаимодействие с семьями воспитанников	**31**
	Индивидуальная работа	**32**
III.	**ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ**	
	Материально-техническое обеспечение программы	**33**
	Программно-методическое обеспечение	**34**
	Развивающая предметно-пространственная среда	**35**
	Режим дня	**36-37**
	Расписание занятий	**38**
	Особенности традиционных событий, праздников, мероприятий	**39**

Задачи реализации вариативной части Программы:

1. Обогащение детского развития посредством приобщения к истокам национальной культуры, краеведения, изучения татарского (русского) языка, освоение национальной культуры, духовности своего народа, обогащение её культурой народов совместного проживания. (реализуя Региональные программы дошкольного образования «Куаныч» Р.К. Шаеховой, УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (авторы Хазратова Ф.В., Зарипова З.М.); «Изучаем русский язык» (автор Гаффарова С.М.)); «Говорим по-татарски» (авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.), «Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку» (авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Камалова А.И., Сафина А.Ю., Усманова Р.М., Габдрафикова Л.Д., Халикова Т.М.).
2. Ознакомление с историей, географией Республики Татарстан, расширение знаний детей о своем родном крае (о малой родине). Создание благоприятных условий для воспитания толерантной личности — привития любви и уважения к людям другой национальности, к их культурным ценностям; (реализуя Региональные программы дошкольного образования Р.К. Шаеховой, УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (авторы Хазратова Ф.В., Зарипова З.М.); «Изучаем русский язык» (автор Гаффарова С.М.); «Говорим по-татарски» (авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.), «Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку» (авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Камалова А.И., Сафина А.Ю., Усманова Р.М., Габдрафикова Л.Д., Халикова Т.М.).

Программа состоит из трех основных разделов – целевого, содержательного и организационного.

Цель программы:

Создание равных условий для всестороннего и гармоничного развития каждого ребенка и его позитивной социализации, радостного и содержательного проживания детьми периода дошкольного детства.

Задачи программы:

● охрана и укрепление физического и психического здоровья детей, в том числе их эмоционального благополучия;

● обеспечение равных возможностей полноценного развития каждого ребёнка в период дошкольного детства независимо от места проживания, пола, нации, языка, социального статуса, психофизиологических особенностей (в том числе ограниченных возможностей здоровья);

● обеспечение преемственности основных образовательных программ дошкольного и начального общего образования;

● создание благоприятных условий развития детей в соответствии с их возрастными и индивидуальными особенностями и склонностями развития способностей и творческого потенциала каждого ребёнка как субъекта отношений с самим собой, другими детьми, взрослыми и миром;

● объединение обучения и воспитания в целостный образовательный процесс на основе духовно-нравственных и социокультурных ценностей и принятых в обществе правил и норм поведения в интересах человека, семьи, общества;

● формирование общей культуры личности воспитанников, развитие их социальных, нравственных, эстетических, интеллектуальных, физических качеств, инициативности, самостоятельности и ответственности ребёнка, формирования предпосылок учебной деятельности;

● обеспечение вариативности и разнообразия содержания образовательных программ и организационных форм уровня дошкольного образования, возможности формирования образовательных программ различной направленности с учётом образовательных потребностей и способностей воспитанников;

● формирование социокультурной среды, соответствующей возрастным, индивидуальным, психологическим и физиологическим особенностям детей;

● обеспечение психолого-педагогической поддержки семьи и повышения компетентности родителей в вопросах развития и образования, охраны и укрепления здоровья детей;

I. ЦЕЛЕВОЙ РАЗДЕЛ

1.1 АҢЛАТМА ЯЗУЫ

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәтү программасы, укыту-методик комплектлары (УМК) төзү бурычы куелды.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәтү программасы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче карары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренең эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якын килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ МАКСАТЫ:

Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру.

ПРОГРАММАНЫҢ БУРЫЧЛАРЫ:

1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.
2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зиһен үстерү.
3. Бер-береңне тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

ПРОГРАММА ПРИНЦИПЛАРЫ.

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлелек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, иҗади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяҗларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Значимые для разработки и реализации программы характеристики

Группы: №7, 9 (подг.гр.), №10 (подг.логоп.гр.), №9, 4(ст.гр.), №5(ст.логоп.гр.), №6(ср.гр.), №11 (вторая мл.гр.).

Сведения о национальном составе детей на 2024-2025 учебный год

№ гр.	Всего	Тат.	Рус.	Смеш.	Др.нац.
1 гр.	10	3	5	-	2
2 гр.	11	4	3	4	-
3 гр.	15	5	8	2	-
4 гр.	12	5	6	-	1
5 гр.	17	7	3	5	2
6 гр.	17	4	3	6	4
7 гр.	17	5	9	1	2
9 гр.	21	3	11	7	-
10 гр	14	5	5	4	-
11 гр	18	5	6	5	2
Всего	152	46	59	34	13

1.2 ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ ПРОГРАММНОГО МАТЕРИАЛА

«Татар телен өйрәнәбез» укыту-методик комплекты
(авторлары: З.М. Зарипова, Р.С. Исаева, Р.Г. Кидрячева)

4 – 5 яшьлекләр өчен «Минем өем» проекты (**62 сүз**).
5 – 6 яшьлекләр өчен «Уйный – уйный үсәбез» проекты (**45 сүз).**
6 – 7 яшьлекләр өчен «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар» проекты (**60 сүз).**
Сүзлек запасы - барлыгы 167 сүз.

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның татар телендә сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен тикшерү.

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае), ук елы уртасында (декабрь аенда) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәререгә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлеге булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минуттан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә.Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтиҗә ясала.

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
		“ Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“ исәнме” , “ сау бул” , “ рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәҗәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “**Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.**

<u>1. Дидактик уен. "Бу кем?"</u> *<u>(I вариант)</u>*

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлеге: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).

<u>2. Дидиктик уен "Кем юк?"</u> *<u>(II вариант)</u>*

(Лексика шул ук).Уен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Уенны интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була)

<u>3. Дидактик уен "Кәрзиндә нәрсә бар?"</u>

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлеге: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

<u>4. Дидактик уен "Нәрсә юк?"</u>

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...) Уенны рәсемнәр кулланып та үткәреп була.

5. Дидактик уен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Уен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6. Дидактик уен "Исемен әйтсәң бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны(рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?"- "Алма"... ; "Бу кем?"-"Әти"... Бала уенчык исемен дөрес әйтсә аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик уен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемнәрен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик уен "Әйе-юк"

Сүзнең дөрес үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"...; "Бу аю?" - "Әйе, аю"...; "Бу куян?" - "Юк, песи"...

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, уенчык, әйберләрне үзлектән, аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”).

Ситуатив күнегүләр:

а) Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".

б) Ситуатив күнегү “Куян аюда кунакта булды”. Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сау бул, аю".

в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-җимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2) - аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.

3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтә-леге:Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Уенчык “ашый” башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә)

Югары дәрәҗә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дөрес үти.

Уртача дәрәҗә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәҗә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4.Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.

1. Дидактик уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлеге: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемен сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидактик уен "Тап, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә.("Чиста туп", "Пычрак аю"...). Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик уен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. " Мә, зур туп ", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик уен "Дөрес сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик уен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

Югары дәрәҗә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрес әйтә.

Уртача дәрәҗә (2-2.6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәҗә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: - Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Уен ситуациясе "Кунак каршылыйбыз ".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин әби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Әби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исәнме, әби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Әби (бабай) хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Әби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша,эч") һәм саубуллашырга тәкъдим ителә.

Эш дәфтәрендәге 3 нче биремне кулланып була.

1. ***<u>Уен ситуациясе "Кунакларны сыйла".</u>***

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрендәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. ***<u>Уен ситуациясе "Бер - береңне сыйла ".</u>***

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мә, алма, аша. - Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле? - Әйе, тәмле.

Эш дәфтәрендәге 6 нчы биремне кулланып була.

3. ***<u>Уен ситуациясе "Уенчыклар илендә"</u>***

1 . Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна.

- Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәҗә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәҗә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәҗә (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
		“ Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет	Ягымлы сүзләр куллану (“ исәнме” , “ сау бул” , “ рәхмәт” , “ исәнмесез” , “ сау	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1.“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла).

1. ***<u>Дидактик уен “Бу нәрсә?”</u>***

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинкә, чынаяк).
Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. ***<u>Дидактик уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”</u>***

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).
Уен эчтәлеге: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм җиләк-җимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. ***<u>Дидактик уен “Нәрсә юк?”.</u>***

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).
Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. ***<u>Дидактик уен “Дөресен әйт”.</u>***

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, караватъ).
Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрнең исемен атый һәм күрсәтә.

<u>Югары балл (2.7-3)</u> — сүз байлыгы җитәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киемнәр, өй җиһазлары атамаларын аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

<u>Уртача балл (2-2,6)</u> - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

<u>Уртачадан түбән балл (1-2)</u> - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”, “ Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

а) Поздоровайся с Акбаем.

б) Спроси как дела у Акбая.

в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.

г) Попрощайся с Акбаем.

д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, җавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле уен "Кибет".

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә. (Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. ***Дидактик уен “Нинди?”.***

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләрне билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү. (Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. ***Дидактик уен “Ничә?”.***

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. ***Дидактик уен “Дөрес сана”.***

Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. *“Ничә...?”*.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана**.**

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана**.**

Уртачадан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана**.**

5. **Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).**

1. ***Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.***

“Син кем?” соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә.
К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. <u>Уен ситуациясе “Кунак каршылыйбыз”.</u>

а)Тәрбияче:
К нам идут гости.
Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”

- Мин Акбай.
- Позови Акбая.
- Акбай, кил монда.

б)У Акбая сегодня день рождение. Подари свою игрушку

- Акбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г)Что бы сьесть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.
- Рәхмәт.

3. <u>Уен ситуациясе “Кибеттә”.</u> Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.
- Мә, ике аю.

- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә.

**Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
		“ Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“ исәнме” , “ исәнмесез” , “ сау бул” , “ сау булыгыз” , “ рәхмәт” , “ зур рәхмәт” , “ хәерле көн” , “ хәлләр ничек?” , “ әйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1.“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла).

1. ***Дидактик уен “Бу нәрсә?”***

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, аю).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“бүре”...)

2. ***Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?”***

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. ***Дидактик уен “Портфельдә нәрсә юк?”***

Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. ***Дидактик уен “Дөресен әйт”***

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка, су).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

<u>Югары балл (2.7-3)</u> — 10-14 сүз.

<u>Уртача балл (2-2,6)</u> – 7-9 сүз.

<u>Уртачадан түбән балл (1-2)</u> – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

<u>Ситуатив күнегү:</u>

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.

<u>Югары балл (2,7-3)</u> — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

<u>Уртача балл (2-2,6)</u> – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

<u>Уртачадан түбән балл (1-2)</u> – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).

<u>Дидактик уен: “Командир”</u>

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

1. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә.Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. ***Дидактик уен “Сана”.***

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана**.**

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана**.**

Уртачадан түбән (1-2) – русча җавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. ***Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”***

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).
- Миңа 7 яшь.

2. ***Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертеп баетырга була)***

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. ***<u>Уен ситуациясе “Кая барасың?”</u>*** (*мәктәп, кафе, цирк һ.б.*)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңге ашый.

4.***<u>Ситуатив күнегү.</u>***

а) Син нишлисең?

- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм).

<u>Югары балл (2,7-3)</u> – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

<u>Уртача балл (2-2.6)</u> – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

<u>Уртачадан түбән (1-2)</u> – аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы уртасында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Балаларның исем, фамилиясе	**Сүз байлыгы**						**Бәйләнешле сөйләм**								
		“ Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)			Ягымлы сүзләр куллану (“ исәнме” , “ сау бул” , “ рәхмәт”)			Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)			Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.			Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)		
			1			**2**			**3**			**4**			**5**	
		А.	**У.**	**Б.**	**А.**	**У.**	**Б.**	**А.**	**У.**	**Б.**	**А.**	**У.**	**Б.**	**А.**	**У.**	**Б.**

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар төркеме балаларының
“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Балаларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы						Бәйләнешле сөйләм								
		“ Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)			Ягымлы сүзләр куллану (“ исәнме” , “ сау бул” , “ рәхмәт” . “ исәнмесез” , “ сау булыгыз”)			Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)			Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)			Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
			1			2			3			4			5	
		А.	У.	Б.	А.	У.	Б.	А.	У.	Б	А.	У.	Б	А	У	Б

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Балаларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы						Бәйләнешле сөйләм								
		“ Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)			Ягымлы сүзләр куллану (“ исәнме” , “ исәнмесез” , “ сау бул” , “ сау булыгыз” , “ рәхмәт” , “ зур рәхмәт” , “ хәерле көн” , “ хәлләр ничек?” , “ әйбәт”)			Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)			Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)			Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)		
			1			**2**			**3**			**4**			**5**	
		У.	**А.**		**У.**	**А.**		**У.**	**А.**		**У.**	**А.**		**У.**	**А.**	

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

II.СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ РАЗДЕЛ

2.1 КОМПЛЕКСНО-ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

1. Уртанчылар төркеме өчен “Минем өем” проекты буенча перспектив, тематик һәм календарь планнар.
2. Зурлар төркеме өчен “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча перспектив, тематик һәм календарь планнар.
3. Мәктәпкә әзерлек төркеме өчен “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча перспектив, тематик һәм календарь планнар.

2.2 ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С СЕМЬЯМИ ВОСПИТАННИКОВ

№	Эш төрләре
1.	Консультацияләр. 1. «Использование УМК при создании предметно-развивающей среды в группе» 2. «Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку» 3. «Преемственность работы ДОУ и семьи по реализации УМК». 4. «Использование дидактических игр по УМК для закрепления пройденного материала по татарскому и родному языку». 5. « Разнообразие дидактических игр с учётом требований УМК и ЭРС». 6.«Воспитание ребенка в двуязычной среде». 7. «Значение изучения татарского языка в детском саду». 8. «Книга для родителей по обучению детей татарскому языку»
2.	Яңа килгән балаларның ата-аналарын анкеталаштыру.
3.	Уртанчы, зурлар һәм мәктәпкә әзерлек төркемнәрендәге ата-аналарны анкеталаштыру (УМК нигезендә).
4.	Шәхси консультацияләр: «УМК»буенча үтелгән материалны ныгыту, белем дәрәҗәсе күрсәткечләре белән таныштыру».
5.	Татар телендә мультфильмнар, анимацион сюжетларны, татар мультфильмнары коллекциясе “Нәниләргә күчтәнәч”, татар телендә әкиятләр коллекциясе “WWW.BALA.TATAR”әти-әниләргә электрон формада тәкъдим итү,

6.	Эш дәфтәрләрен өйгә бирү (өстәмә эш өчен).
7.	Ата-аналар почмакларын, «Татар телен өйрәнәбез» папкаларын яңа мәгълүмат белән тулыландыру.
8.	Әти –әниләргә искәрмәләр: «УМК»ны безнең белән өйрәнегез!», «Онлайн – школа обучения татарскому языку «Ана теле», «Туган телдә сөйләшәбез», «Реализация УМК в условиях внедрения ФОП».
9.	Белем дәрәҗәләре үсеше күрсәткечләрен әти – әниләр игътибарына (төркемнәрдә).
10.	«Этнография» музеена экскурсияләр.
11.	«Ачык ишекләр» көне.

2.3 ИНДИВИДУАЛЬНАЯ РАБОТА

№	Содержание работы
1	Мониторинг усвоения татарского языка со ст., под.гр.
2	Мониторинг усвоения родного языка со ср. гр.
3	Анкетирование родителей вновь пришедших детей татарской национальности.
4	Оформление материала для проведения мониторинга, анализ.
5	Составление плана для индивидуаальной работы, подбор материала.
6	Индивидуально - развивающая работа с детьми (1 этап).
7	Работа с воспитателями группы для закрепления индивидуальных игр и упражнений.
8	Работа с родителями: домашние задания на рабочих тетрадях детей.
9	Работа с психологом.
10	Связь другими узкими специалистами .
11	Индивидуально- развивающая работа с детьми (2 этап)
12	Отчет на педагогическом совете по результатам усвоения детьми программного материала.

III. ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ РАЗДЕЛ

3.1 МАТЕРИАЛЬНО – ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ

Постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 30.12.2010 г. № 1174 «Об утверждении Стратегии развития образования в Республики Татарстан на 2010-2015 г.г. «Киләчәк», в рамках реализации первоочередных мероприятий Стратегии, творческими группами, созданными Министерством образования и науки Республики Татарстан, **разработаны учебно-методические комплекты по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях Республики Татарстан.**

В связи с новыми подходами в обучении детей государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях республики, творческими группами городов Казань и Набережные Челны были разработаны 4 комплекта. УМК по обучению русскоязычных детей татарскому языку «Татарча сөйләшәбез» - «Говорим по-татарски» разработана творческой группой под руководством Зариповой З. М., Исаевой Р.С., Кидрячевой Р.Г.

Инновация учебно-методического комплекта заключается в обращении к практике ориентированности, мультимедийности, обучения с помощью игр, сказок, мультфильмов.

Основная цель учебно-методического комплекта - формирование правильной устной речи детей дошкольного возраста.

Главной задачей освоения учебно-методического комплекта является обучение детей правильно и красиво говорить (формирование грамматического строя речи, фонетического и лексического уровней языковой системы, развитии связной речи).

В учебно-методический комплекты вошли:

I. Материалы для обучения

1. Рабочие тетради для детей
2. Методические рекомендации и пособия для воспитателей

II. Материалы для формирования языковой среды

1. Сборники детских художественных произведений для воспитателей и родителей
2. Комплекты аудиоматериалов (песни, танцы)
3. Комплекты видеоматериалов (телепередачи, учебные мультфильмы):
   а) переведенные с русского языка
   б) вновь созданные на татарском языке.

- Осуществлен перевод мультфильмов на татарский язык
- Разработаны 5 мультфильмов на татарском языке (объединение «Татармультфильм»)

- Разработаны содержание 45 анимационных сюжетов
- Создана познавательно-развлекательная телевизионная передача «Әкият илендә» (трансляция по ТНВ)
- Тиражирован комплект из трех дисков: музыкальные сказки на тат.яз - «Африка хикмәтләре», «Сертотмас үрдәк», «Бардым күлгә, салдым кармак...» детские песни на тат.яз. – «Бииләр итек-читекләр» Луизы Батыр-Булгари
- Разработаны аудиозаписи татарских народных танцевальных мелодий «Шома бас» (29 мелодий)

3.2 ПРОГРАММНО-МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ

Методические пособия по УМК «Татарча сөйләшәбез» («Говорим по-татарски»), Зарипова З.М., Исаева Р.С., Кидрячева Р.Г. и др.

А) для детей 4-5 лет по проекту «Минем өем».

Б) для детей 5-6 лет по проекту «Уйный – уйный үсәбез».

В) для детей 6-7 лет по проекту «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар»**.**

Методические пособия по всем возрастам, имеют обычную структуру. В пояснительной записке раскрывается актуальность развития речи, обучения детей языку. Указаны цель и задачи методического пособия. Дана характеристика структуры методического пособия. Раскрываются возрастные особенности развития детей, которые учитываются при организации воспитательно-образовательного процесса в ДОУ.

В пособии предлагается перспективное планирование образовательной деятельности детей, которое включает тематику образовательной деятельности, задачи (развивающие, воспитательные, образовательные), структуру и средства обучения и воспитания. Перспективное планирование дается в удобной табличной форме, которое позволяет педагогам ДОУ четко вести образовательную деятельность с детьми. Оно разработано в соответствии с тематическим принципом.

Два раза в год с помощью диагностической методики проводится мониторинг.

Результаты мониторинга фиксируется в персональных карточках детей. Также разработаны конспекты образовательной деятельности. Образовательная деятельность детей организовывается с учетом Федеральных образовательных программ к структуре ООП дошкольного образования. Прослеживается интегрированный подход к организации деятельности детей.

3.3 РАЗВИВАЮЩАЯ ПРЕДМЕТНО-ПРОСТРАНСТВЕННАЯ СРЕДА

1. Татар теле кабинеты.
2. «Этнография» музее.
3. Эшчәнлек эшкәртмәләре, мониторинг материаллар.
4. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
5. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, җырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеге өчен материаллар.
6. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
7. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар).
8. Интерактив уеннар.
9. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур.

Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, җырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә,
6. башка төркем балаларына).
7. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
8. Иҗади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
9. Ситуатив, логик күнегүләрне ишетеп, аңлап эшләү.
10. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
11. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау, кабатлау, ишеткән сүзне рәсемдә табып күрсәтү.
12. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
13. Интерактив уеннар.

Режим дня воспитателя по обучению детей татарскому языку Гарифуллиной Г.Г. на 2024-2025 учебный год.

Балаларны татар теленә өйрәтүче тәрбияче Г.Г.Гарифуллинаның 2024-2025 нче уку елына эш көне бүленеше.

Дни недели Атна көннәре	**Время** Вакыт	**Работа с детьми, с воспитателями, со специалистами, с документами** Балалар, тәрбиячеләр, специалистлар, документлар белән, эш	**Группы** Төркемнәр
<u>Понедельник</u> Дүшәмбе	8.00-9.00	Индивидуальная работа с детьми	
	9.00-10.10	Занятия	9
	10.20-10.45	Режимные моменты *(подготовка к прогулке, прогулка, возвращение с прогулки)*	4
	10.55-11.15	Режимные моменты *(возвращение с прогулки)*	6
	11.25-11.45	Режимные моменты *(подготовка к обеду)*	
	11.55-12.20	Работа с одаренными детьми *(конкурсы, сказки, праздники)*	4
	12.30-15.00	Работа со специалистами	
	15.15-15.45	Режимные моменты *(организованная детская деятельность)*	
	15.55-16.30	Индивидуальная работа с детьми	9
	16.30-17.00	Консультация для родителей	
<u>Вторник</u> Сишәмбе	8.00-9.00	Индивидуальная работа с детьми	
	9.00-10.10	Занятия	9
	10.20 -10.40	Режимные моменты *(подготовка к прогулке, прогулка, возвращение с прогулки)*	6
	10.50-11.10	Режимные моменты *(возвращение с прогулки)*	6
	11.20-11.45	Индивидуальная работа с детьми	4
	11.55-12.20	Работа с одаренными детьми *(конкурсы, сказки, праздники)*	
	12.30-15.00	Работа с русскоязычными воспитателями	
	15.15-16.30	Индивидуальная работа	1
	16.30-17.00	Консультация для родителей	11
<u>Среда</u> Чәршәмбе	8.00-9.00	Индивидуальная работа с детьми	
	9.00-10.00	Занятия	4
	10.20-10.50	Режимные моменты	7
	11.00-11.30	Режимные моменты *(подготовка к прогулке, прогулка, возвращение с прогулки)*	9
	11.40-12.10	Работа с одаренными детьми *(конкурсы, сказки, праздники)*	9
	12.20-15.00	Работа с воспитателями средних групп	

	15.15-15.45	Режимные моменты *(чтение художественной литературыь)*	
	15.55-16.30	Индивидуальная работа с детьми	7
	16.30-17.00	Консультация для родителей	
Четверг Пәнҗешәмбе	8.00-9.00	Индивидуальная работа с детьми	
	9.00-10.10	Занятия	7
	10.20-10.35	Режимные моменты *(подготовка к прогулке, прогулка, возвращение с прогулки)*	11
	10.45-11.15	Режимные моменты *(возвращение с прогулки)*	10
	11.25-11.50	Режимные моменты *(подготовка к обеду),* индивидуальная работа с детьми	1
	12.00-12.20	Работа с одаренными детьми *(конкурсы, сказки, праздники)*	
	12.30-15.00	Работа с воспитателями старших групп	
	15.15-15.40	Режимные моменты *(подготовка к ужину)*	11
	15.50-16.30	Индивидуальная работа с детьми	
	16.30-17.00	Консультация для родителей	
Пятница Җомга	8.00-9.00	Индивидуальная работа с детьми	
	9.00-10.10	Занятия	7
	10.20-10.35	Режимные моменты *(фронтальная работа с детьми, игры)*	11
	10.45-11.10	Режимные моменты *(подготовка к прогулке, прогулка, возвращение с прогулки)*	1
	11.20-11.45	Режимные моменты *(подготовка к обеду)*	5
	11.55-12.20	Работа с одаренными детьми *(конкурсы, сказки, праздники)*	
	12.30-15.00	Работа с воспитателями подготовительных групп	
	15.15-16.30	Индивидуальная работа с детьми	7
	16.30-17.00	Консультация для родителей	

Расписание занятий и ИД

Татар теленә өйрәтүче тәрбияченең белем бирү эшчәнлеге

Атна көннәре	Дүшәмбе	Сишәмбе	Чәршәмбе	Пәнжешәмбе	Җомга
Төркемнәр					
9 нче мәктәпкә әзерлек төркеме	9.00 – 9.30	9.00 – 9.30	11.00– 11.30 (режим вакыты)		
9 нчы зурлар төркеме	9.40 – 10.05	9.40 – 10.05	11.00– 11.30 (режим вакыты)		
4 нче зурлар төркеме	10.20 – 10.45 (режим вакыты)		9.00-9.25 9.35-10.00		
6 нчы уртанчылар төркеме	10.55– 11.15 (режим вакыты)	10.15– 10.35 10.45-11.05 (режим вакыты)			
5 нче зурлар төркеме					11.20 – 11.45 (режим вакыты)
10 нчы мәктәпкә әзерлек төркеме				10.45 - 11.15 (режим вакыты)	
7 нче мәктәпкә әзерлек төркеме			10.20 – 10.50 (режим вакыты)	9.00 – 9.30 9.40 – 10.10	9.00 – 9.30 9.40 – 10.10
11 нче икенче кечкенәләр төркеме				10.20 – 10.35 (режим вакыты)	10.20 – 10.35 (режим вакыты)

3.6 ОСОБЕННОСТИ ТРАДИЦИОННЫХ СОБЫТИЙ, ПРАЗДНИКОВ, МЕРОПРИЯТИЙ

В целях выполнения Закона “О государственных языках РТ и других языках в Республике Татарстан”, а также сохранения татарских национальных традиций, согласно годового плана ДОО проводятся следущие мероприятия: «Сөмбелә», “Әниләр көне”, «Туган тел көне», «Нәүрүз», “Карга боткасы”, «Татар кызы», «Татар малае», «Күңелем сәйләннәре”, «Сабантуй». Тематические недели, посвященные дням рождения татарских поэтов Г. Тукая и М. Джалиля, включают в себя тематические занятия, экскурсии к памятникам, выставки из произведений поэтов и иллюстраций к их произведениям способствуют углублению знаний детей и воспитанию живого интереса к творчеству татарских поэтов. На экскурсиях в музей «Этнографический» дошкольники знакомятся с предметами быта и культуры татарского народа. В традиционные утренники, посвященные Новому году и 8 марта, для каждой возрастной группы вводятся стихи песни на татарском языке в соответствии возрастным особенностям детей.

УПРАВЛЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ
Муниципальное автономное дошкольное
образовательное учреждение
«Детский сад №371 комбинированного вида»
Ново-Савиновского района г. Казани
(МАДОУ «Детский сад №371»)

МӨГАРИФ ИДАРӘСЕ
Казан шәһәре Яңа Савин районының
«371 нче катнаш төрдәгә балалар бакчасы»
муниципаль автономияле мәктәпкәчә
белем учреждениясе
(МАМБУ «371 нче балалар бакчасы»)

Рассмотрено и утверждено
на педагогическом совете
от «28» августа 2024г.
протокол №1

УТВЕРЖДАЮ
Заведующий МАДОУ
«Детский сад № 371»
____
О. И. Колесова

Рабочая программа
Воспитателя по обучению родному и татарскому языку

Муниципального автономного дошкольного образовательного учреждения
«Детский сад № 371 комбинированного вида» Ново-Савиновского района г. Казани
на 2024-2025 учебный год

разработала воспитатель по обуч. Родному и татарскому языку
Гарифуллина Гульфира Гаптельбаровна

г. Казань